

Hørings svar

Indledning

Vesterbro Lokaludvalg har fulgt udviklingen på Godsbaneterrænet de sidste mange år. Området er det sidste af Vesterbros store områder, der står overfor udvikling. Vi kunne med glæde konstatere, at Kommuneplan 19 bl.a. fastslog, at

- Udviklingen af området skal bygge videre på de eksisterende kvaliteter og tage hensyn til de mange bevaringsværdige ejendomme
- Udviklingen af Godsbaneterrænet skal sikre, at borgere på Vesterbro, i Carlsberg Byen, i Bavnehøj kvarteret og på Havneholmene får adgang til rekreative arealer, som boldbaner og grønne områder, i samme omfang som borgere i resten af København
- Godsbaneterrænet skal blive et fyrtårn for, hvordan kommunen fremover vil have fokus på det grønne, når nye byområder skal udvikles.

Det ser vi frem til, Vesterbro er jo det sted i byen med mindst grønt i forhold til indbyggertallet, og behovet vil stige i takt med, at folk flytter ind i alle de nye boliger.

Vi har i forbindelse med denne høring afholdt et borgermøde online og et borgermøde og netværksgruppemøde ude i området. Vi fik gode drøftelser og input, men tidspunktet lige efter sommerferien gjorde, at vi ikke nåede at skabe tilstrækkelig synlighed – det er en pris at betale, når man laver en høring fra 2. august-30. august.

Et emne, som kom til at fylde på ét af møderne, var, at tingene ændrer sig hele tiden, så hvordan kan man planlægge, uden at lægge sig for fast. Kan man lave løsninger, som ikke skal holde i langt ud i fremtiden? Lave noget om hen ad vejen? Hvordan tager man højde for det i planlægningen, så det hele ikke skal programmeres nu?

Det er ikke et svar på de spørgsmål, som rejses i høringsmaterialet – men er efter Vesterbro Lokaludvalgs mening en væsentlig pointe i forhold til Københavns måde at arbejde med byudvikling på. Københavns Kommune har chancen for at sætte helt nye standarder for måden at arbejde med byudvikling i én tid med fokus på bæredygtighed og fællesskaber.

Grønne områder

Vesterbro Lokaludvalg har allerede klart tilkendegivet, at COBEs vinderforslag godt nok ser meget grønt ud på papiret, men at *der mangler et væsentligt større sammenhængende grønt område*, som kan gøre det ud for den mellemstore til store offentlige park, som er indeholdt i Kommuneplan. Dette har stor prioritet for Vesterbro Lokaludvalg. Det blev på borgermøderne fremhævet, at corona i den grad har understreget behovet for grønne arealer.

Grundejerne har forudsat, at vinderforslaget skal leve op til Kommuneplanens krav om grønne friarealer i størrelsesordenen 9-12 hektar, men vi savner fortsat nærmere dokumentation for, hvad der tælles med i opgørelsen over de grønne friarealer. Vi vil gerne sikre os, at vejtræer og grønne tage ikke regnes med, selv

45 om de i sig selv er gode og vigtige elementer i en attraktiv bydel, samt at der kun medtælles offentligt
46 tilgængelige grønne områder. De grønne områder bør tilbyde mere vild natur og øget biodiversitet end de
47 parker, vi i øvrigt har på Vesterbro.

48

49 Som helhedsplanen nu ser ud, frygter vi, at Godsbaneterrænet selv med et krav om 9-12 hektar bliver en
50 begrønnet bydel og ikke det fyrtårn for en grøn bydel, som kommuneplanen forudsætter. Vesterbro
51 Lokaludvalg er rigtigt glade for, at Kommuneplanen forudsætter 1 11 mands fodboldbane og 2 7 mands
52 baner, men anbefaler, at man i kommuneplantillægget ikke medtager fodboldbanerne i opgørelsen over
53 grønne arealer.

54

55 Vi har bemærket, at Kommuneplanen taler om at bevare den vilde natur i videst muligt omfang.
56 Umiddelbart kan vi ikke se, at helhedsplanen tager højde for dette. Vi har ligeledes bemærket, at
57 grundejernes helhedsplan vægter biodiversitet – det skulle kommunen også gøre.

58

59 Vi vil tilføje, at de rekreative arealer i lighed med adgangsveje bør være planlagt tidligt i processen og
60 udbygget som noget af det første, således at beboerne og de besøgende ikke skal vente i årevis på at få
61 glæde af det grønne og rekreative og har nemt ved at komme derhen. Flere har på borgermøderne
62 efterlyst, at kanaler kunne trækkes fra havnen ind i byudviklingsområdet.

63

64 **Klima**

65 At være et fyrtårn på det grønne område indebærer også, at klima og bæredygtighed skal stå højt på
66 dagsordenen. Vi har med tilfredshed set, at grundejerne ønsker en systematisk tilgang til arbejdet med
67 bæredygtighed på bydelsplan, og vi vil opfordre kommunen til også at sætte ambitiøse mål på dette
68 område i arbejdet med færdiggørelsen af helhedsplanen og den kommende startredegyrelse. Dette gælder
69 ikke mindst i forhold til transport/mobilitetsløsninger, forsyning og bygningsmassen, herunder klimavenlige
70 byggematerialer. Grundejernes intentioner må gerne skærpes og videreføres til de kommende bygherrer,
71 således at man kan nå de opstillede mål om en klimaneutral by.

72

73 Vesterbro Lokaludvalg lægger stor vægt på, at der tænkes i løsninger, der kan modvirke den varme-ø effekt,
74 der i dag gør området til det varmeste i kommunen – en problemstilling, som kun forværres med den
75 udvikling, vi ser på klimaområdet.

76

77

78 **Bygningstyper, herunder højhuse**

79 Det er Vesterbro Lokaludvalgs opfattelse, at der bør være en langt mere varieret grad af bygningstyper, end
80 der er i f.eks. Carlsberg byen og på havnefronten, som begge dele fremstår monotone og noget trist
81 ensartet. Kvaliteten af en by styrkes af også forskelligheden, som COBEs forslag lægger op til. Vi vil derfor
82 henvise til, at Kommuneplanen lægger op til at fastholde mindre byggefeltet og en differentieret
83 bebyggelse også med plads til ungdomsboliger. Kommuneplanen siger: "Særligt sociale tilbud og
84 eksempelvis skæve boliger indtænkes fra start ved udviklingen af Godsbaneterrænet". Det kan vi fuldt ud
85 støtte. Hold fast i det!

86

87 En af COBEs udviklingsstrategier handler om vævet som byområdets gader, stræder og forbindelser. Det
88 har en række kvaliteter – men rejser også spørgsmål, bl.a. fordi der ikke skabes rum for tryghed og ophold
89 som gårdene i den karrestruktur, det gamle brokvarter Vesterbro har. Hvordan passes café og butiksliv ind i

90 de grønne gader, er der konfliktstof mellem ophold og (cykel)trafik, brand og udrykningskøretøjer, hvordan
91 fungerer cykelparkering og affaldsløsningerne, hvad med forholdene for de handicappede, kan der være
92 fælleshaver. Erfaringerne fra byudviklingen i bl.a. Ørestad og havnen har i øvrigt vist, at der er vigtigt at
93 institutioner og butikker kommer med fra en start. På f.eks. Teglnholmen kom det hele meget sent, og alle
94 var pendlere – også de 3-årige.

95
96 Vesterbro Lokaludvalg har endnu ikke forholdt sig nærmere til spørgsmålet om bygningstyper, byens rum
97 og livet mellem husene. Vi kunne godt ønske os, at denne debat blev taget på en bedre måde. Dels kunne
98 den godt ligge på et andet tidspunkt end delvist i en sommerferie. Og dels kunne der være bedre tid til den.
99 Herunder ikke mindst en debat om diversitet i beboersammensætningen, boligliv, naboskab og hverdag i
100 højhusene og deres sammenhæng med resten af området. Vi deltager gerne i en uddybende dialog om
101 dette emne i løbet af efteråret.

102
103 I den sammenhæng vil vi pege på, at det er vigtigt, at der etableres forskellige typer byrum fra privat - semi
104 privat - offentligt, og der må gerne være vekslende overgange mellem typerne i samme byrum. Byrummene
105 bør programmeres i sammenhæng med tilstødende bygningsfunktioner, og bør udformes med en sådan
106 fleksibilitet, at nye beboere og brugere selv har mulighed for over tid at tilpasse rummene til at møde nye
107 ønsker og behov. Sådanne lokale 'kvarterpladser' har potentiale til at skabe identitet for kvarteret og blive
108 samlingssted for omkringliggende beboelse.

109
110 Vi ser gerne, at der ses nærmere på kantzoner, der fungerer som overgang mellem bygning og byrum. Her
111 kunne for eksempel etableres haver. Kantzoner til ophold vil give mere tryghed i gadebilledet, samt øget
112 ejerskab og brug af byrummene.

113
114 Vesterbro Lokaludvalg er ikke forelsket i tanken om højhuse, og mange har på vores møder bemærket, hvor
115 de aktuelle eksempler i Carlsberg Byen, på Postgrunden og ved Dybbølsbro påvirker byens skyline markant.
116 Den debat om byens udvikling synes vi har været fraværende, og den bør ikke stykkes op i enkelte
117 byudviklingsområder, men ses i en større sammenhæng.

118 Hvis højhuse bliver en del af løsningen på Godsbaneterrænet, hælder vi til, at højhuse bør samles tæt ved
119 offentlig trafik, dvs i den østlige ende overfor Fisketorvets Metro-station, hvor der i forvejen er bygget
120 relativt højt. Det betyder også, at der kan bygges lavere andetsteds, og der kan blive plads til reelle, grønne
121 områder. Der er i forvejen 2 højhuse på vej ved Dybbølsbro, hvoraf det ene vil være 1/3 del højere end
122 hvad der her planlægges med. Området ved Sydhavnens station kunne være en anden mulighed, men
123 højhuse dér er slet ikke et godt match overfor de 100 år gamle AKB karreer overfor, og der bør ikke bygges
124 højhuse begge steder.

125 I områder med højhuse er det særligt vigtigt at sikre et godt mikroklima. Vindtunneler og vindturbulens bør
126 modvirkes ved at etablere varierende gadeforløb og nicher i gader og bygningskroppe (undgå lange lige
127 gade- og facade-forløb), samt etablering af beplantning som fra etableringsfasen effektivt bremser vinden.
128 Men de bør – i modsætning til på Carlsberg - placeres hvor de hverken gør skade på kulturmiljøet eller
129 skygger for DSBs monumentale værksteder, der er et nationalt industriminde.

130
131 COBEs helhedsplan arbejder med en spændende transformationsstrategi, hvor eksempelvis indretningen
132 og udnyttelsen af de gamle bevaringsværdige bygninger kan ændre sig over tid. Vi er glade for, at der
133 arbejdes med modeller, som giver udviklingsmuligheder og ikke fordrer, at hele området programmeres
134 endeligt med det samme. Vi er dog samtidig af den opfattelse, at kommunen skal være opmærksom på,

135 hvorvidt dette åbner mulighed for, at de bevaringsværdige kulturmiljøer over tid mister deres historie og
136 udtryk.

137
138

139 **Bebyggelsestæthed**

140 På vores netværksmøder efter offentliggørelsen af COBEs vinderforslag var det en klar holdning, at
141 helhedsplanen kom til at tilte med den tætte bebyggelse (175% bebyggelsesprocent) mod syd og den
142 lavere bebyggelsesprocent på 100% mod nord med lavere og mere intim bebyggelse, værksteder og stort
143 set alle de attraktive tilbud er samlet. Vi anerkender, at COBE har søgt at bløde op på denne ubalance med
144 "Gare du Sud", men lokaludvalget anbefaler, at bebyggelsesprocenten reduceres til de 150%, at
145 "Vasbyhaven" overfor "Lokomotivskoven" friholdes for boligbebyggelse for dermed sørge for, at den
146 sydlige del også får et grønt rekreativt område, og at det sydlige område medindtænkes i de
147 bevægelsesrum til bl.a. motionsløb, som lige nu synes reduceret til den nordlige del.

148

149 Fastlægges bebyggelsesprocenten mod syd til max 150% vil det også understøtte Kommuneplanens
150 ambition om, at området skal blive et fyrtårn for, hvordan kommunen fremover vil have fokus på det
151 grønne, når nye byområder skal udvikles.

152

153 Vesterbro Lokaludvalg er derudover åben for at der nogle steder arbejdes med fortætning for at skabe
154 variation, tryk og mere intime rum til fællesskaberne, og at der er specielt fokus på, hvordan rummene
155 omkring højhusene kan blive attraktive, så de ikke kommer til at ligge isoleret i ensom majestæt i det
156 nordøstlige hjørne, som vender ud mod de store og meget belastede trafikårer.

157

158 Et særligt forhold har fanget vores opmærksomhed. Som led i mobilitetsløsningen og etableringen af en
159 delvist bilfri by etableres 4 store parkeringshuse, der – så vidt vi er oplyst - ikke tæller med i
160 bebyggelsesprocenten. Vi skal i den anledning sætte spørgsmålstegn ved, hvad der medregnes og ikke
161 medregnes i bebyggelsesprocenten, der jo grundlæggende har til formål at sikre de nødvendige friarealer.

162

163

164 **Støj**

165 COBEs forslag er blevet fremhævet for sin måde at løse de støjmæssige udfordringer, biltrafikken på
166 Vasbygade mod øst, togdriften mod nord og vest og Metroens klargøringsområde midt i området. Så vidt vi
167 ved, har det ikke været en forudsætning i Cobes forslag, at det skulle være nødvendigt at tillade mere støj
168 end normalt i nye bebyggelser. Vi ser derfor ikke nogen grund til at tillade yderligere støjmæssig belastning,
169 ikke mindst når det af høringsmaterialet fremgår, at den øgede støjbelastning ikke gælder for friarealerne,
170 som ligger på hele den nordlige side.

171

172 Ud fra det foreliggende er det derfor Vesterbro Lokaludvalgs opfattelse, at der må laves de fornødne
173 foranstaltninger for imødegåelse af støj fra Metroen, som planlagt, f.eks. ved den begrønnede
174 støjafskærmning, som COBE arbejder med. Dette vil samtidig gøre den sydlige boligbebyggelse, som ligger
175 klemmt inde mellem trafikale anlæg, lidt mere attraktiv. Vesterbo Lokaludvalg kan således ikke tilslutte sig, at
176 Godsbaneterrænet bliver udlagt som transformationsområde.

177

178 Problemstillingen med støj og transformationsområde viser efter vores mening, at det er relevant allerede
179 nu at se nærmere på overdækning helt eller delvist af Metroens klargøringsområde. Det vil både skabe
180 mere plads til boliger, bedre tværgående forbindelser og mindske støjproblemerne markant.

181
182

183 **Forbindelser**

184 Godsbaneterrænet er omgivet af både jernbaner og store veje og kan let komme til at ligge som en isoleret
185 ø, hvis man ikke styrker forbindelseslinjerne både nord-syd og øst-vest. Samtidig er Københavns
186 indbyggertal støt stigende, ikke mindst på Vesterbro og i Sydhavnen, og også derfor er det vigtigt at se
187 samlet på nye måder at bevæge sig igennem byen.

188 Det svære er at binde Godsbaneterrænet sammen med Vesterbro og sammen med Havne kvarteret. Men
189 det er en *helt afgørende forbindelse* for byen, for Vesterbro og for den nye by på Godsbaneterrænet. Det er
190 den forbindelse, som sikrer at den nye by bliver en integreret del af København, ligesom den forbindelse
191 kan sikre en adgang for Vesterbro helt ud til Havnen og Amager.

192

193 Det vil være visionært at igangsætte denne forbindelse med det samme - også før Godsbaneterrænet er
194 færdigbygget - da denne forbindelse har så mange andre kvaliteter for Københavns borgere. COBE har
195 skitseret én forbindelse. Vesterbro Lokaludvalg har skitseret en anden. Hvad der er mest hensigtsmæssigt
196 og i forhold til tekniske muligheder bør afklares i næste budgetperiode. Vesterbro Lokaludvalg har med
197 interesse set på, hvad der er lavet i Esbjerg og i Odense, hvor nye broer også er blevet fået en kunstnerisk
198 udformning. Vi tænker også, at der kan arbejdes med en rekreativ og begrønnet udformning, således at
199 forbindelsen opleves imødekommende og rar, i stedet for noget som hurtigt skal overstås.

200

201 Den nuværende tunnel fra Enghavevej til Godsbaneterrænet, der giver adgang fra vest er helt utilstrækkelig
202 og bør udvides eller suppleres med endnu en cykel eller gang-tunnel, som binder Bavneshøjs idrætsanlæg til
203 idræts- og kulturanlæg sammen med Godsbaneterrænet.

204

205 Udover den eksisterende tilkørsel ved Fisketorvet bør der anlægges endnu en tilkørselsvej – men ikke
206 gennemkørselsvej – fra Sydhavnens station. Og der bør sikres en øst-vest cykelforbindelse der klart binder
207 Godsbaneterrænet sammen med de omliggende bydele. Der bør tænkes i muligheder for at kunne etablere
208 vandre- og løberuter på området med forbindelser til de omkringliggende bydele. Den grønne
209 stiftforbindelse fra SEB-banken kunne videreføres ud til Sydhavnens station og faktisk videre til Sjøeløstation
210 og Trekronergade.

211

212 Vesterbro Lokaludvalg støtter klart ambitionen om at skabe en delvist bilfri by. Vi anbefaler, at der med
213 afsæt i helhedsplanens oplæg til "Grøn mobilitet og delvist bilfri by" gennemføres grundige analyser og
214 drøftelser for at få denne plan til at lykkes. Der er behov for at finde gode innovative løsninger på de
215 dilemmaer, som den delvist bilfri by kan skabe. Her tænker vi på varelevering og ærindekørsel til
216 BaneGaarden, værkstederne, skole og institutioner, således at for eksempel en lang gå-afstand til et p-hus
217 ikke indebærer, at biltrafikken på bydelsgader og lokalgader belastes.

218

219

220 **Offentlige funktioner**

221 Kommuneplanen angiver, der skal indpasses en lang række kommunale funktioner på arealet. Blandt andet
222 hedder det: " De kommunale funktioner på Godsbaneterrænet forventes at være daginstitutioner,

223 plejecenter, botilbud til voksne, park, fodboldbaner, en almen skole med specialklasserække, idrætshal,
224 klub, bibliotek og mad-skole. ”

225

226 Vi er enige i, at der et væsentligt efterslæb hvad angår de forskellige kommunale funktioner – et efterslæb
227 der er opstået som følge af manglende investeringer og manglende krav på både Carlsberg og på Havnen.

228 Mange af disse er kendte – specielt på børne- og ungeområdet. Vi er derfor glade for, at der indtænkes 37
229 daginstitutionsgrupper. I debatten har nogle borgere spurgt til, om og hvordan friskoler kan få plads i de
230 nye byudviklingsområder.

231

232 Vi kan være betænkelig ved, at der planlægges et plejecenter og plejehjem på 22.000 kvadratmeter. Der
233 har tidligere været rejst kritik af alt for store plejecentre, og det bør derfor overvejes at tænke i flere
234 mindre, som bedre kan integreres i området.

235

236 Vi støtter, at der planlægges med klubfaciliteter til de unge, som en del af den skole, der er på vej.
237 Vesterbro Lokaludvalg afholder i efteråret en workshop i samarbejde med Ungerådet for at komme med
238 forslag til, hvilke aktiviteter, rum og samlingssteder de unge efterspørger. Vi vil dele resultatet med jer.

239

240 Og vi er glade for, at der nu sættes konkrete krav til udviklingen af området hvad angår fodboldbaner og
241 andet sport. Vi er glade for, at der kommer en idræts/håndboldhal som en del af skolen. Vi har samtidig
242 bemærket, at Kommuneplanen angiver et behov for 2 nye idrætshaller på Vesterbro, og Godsbaneterrænet
243 er vel snart det sidste område, som kan give plads til nye idrætshaller. Den anden idrætshal kunne
244 indtænkes i den sydlige del med tilbud, som også henvender sig til resten af byen.

245

246

247 **Afslutning**

248 Vi vil gerne kvittere for, at kommunen laver denne forudgående høring og efterspørger borgernes
249 refleksioner til brug for det videre arbejde med helhedsplan og startredegerelse. Dette er vores opsamling
250 på de holdninger, som gør sig gældende lokalt, og vi ser frem til den kommende dialog i løbet af efteråret
251 og vinteren, inden kommunen lægger sig fast i forhold til de overordnede rammer for Godsbaneterrænet.

252

253 Vesterbro Lokaludvalg og vores netværksgruppe forventer at afholde forskellige workshops og dialogmøder
254 om nogle af de ovenstående emner, hvor repræsentanter fra kommunen selvsagt er meget velkomne